

ЦРЖС Вх. № 608/17. 12. 2014.

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационния труд
на **РАЛИЦА ЦЕКОВА АРСОВА**
на тема: „Развиване и контрол на специалната сила
при 17-19 годишни волейболистки“
за получаване на образователно-научната степен „доктор“
Рецензент – **доц. НИКОЛА КРЪСТЕВ**

Спортната наука отдавна е доказала, че в основата на комплексната подготовка на спортиста от голямата съвкупност на различните индивидуални и колективни дисциплини стоят физическите (двигателните) качества на човешкия организъм. Нещо повече – оптималното им развитие е в много тясна връзка и взаимозависимост с психологическата подготовка на спортистите. Тази зависимост е силно изразена в спортните игри изобщо и в частност във волейбола. Но докато в баскетбола, хандбала, футбола и други игри двигателните качества и по-конкретно силата се проявява в „телесните“ двуборства, то във волейбола тя има своя специфика, която в много голяма степен повлиява върху ефективността на нападателните и защитни техники – тактически похвати и действия на волейболистите и волейболистките.

В съвременния елитен волейбол изравнените сили на отборите не рядко водят до пет геймови „битки“. Независимо от всички други фактори (техника, тактика, психологическа устойчивост и т.н.) до голяма степен в основата на крайния успех, съществена роля играе наличието на качеството сила (в неговите разновидности).

Ето защо считам, че тематичната насоченост на дисертацията на Ралица Арсова е актуална и методически много същностна и крайно необходима за оптимизиране на тренировъчния процес с волейболистите.

И веднага искам да изразя моето глобално становище, че целта и задачите на дисертационната работа са точно определени и формулирани, а методиката на изследването, в това число подбраните статистически методи за обработка на получените данни, в оптимална степен допринасят за реализиране на работната хипотеза.

В тази връзка с това имам и два въпроса:

1. Какви са мотивите за включване в изследването на отборите на 15-16 годишни волейболистки?
2. Каква е възрастта на волейболистките от експерименталната и контролната групи?

В хронологичния ред на структурата на дисертационния труд искам да споделя някои свои виждания.

В I^{ва} глава – „Постановка на проблема“ Р. Арсова показва своята широка информираност по отношение на авторите, които третират проблема за значението и развиването на качеството сила за подготовката общо на спортистите в различните дисциплини (цитирани са около 30% от общо 236 автори и публикации). Не по-малко важно е, че тя анализира и вижданията на най-известните (изтъкнати) български и руски волейболни специалисти (общо в литературата са посочени 85 автора и източника).

След високата оценка, която вече дадох на II^{ра} глава, ме провокира въпросът – Защо в „тренировъчната програма“ на спортно-педагогическия експеримент с волейболистките на УНСС не е включено специфично упражнение, свързано с противодействието срещу забиването, т.е. блокадата? Така например аз като НЕволейболен специалист считам, че в този аспект би било полезно (и показателно) следното упражнение: последователни имитационни подскоци от два крака с повдигнати – изправени ръце за блокиране на „забитата топка“, което да се проведе (няколкократно) от единия до другия край на мрежата (и евентуално обратно).

И в тази връзка искам да подчертая, че Приложения 1 и 2 по своето съдържание и методическа издържаност не са само както са описани в „Основни средства, използвани в експерименталната тренировъчна програма“, а по същество представляват иновационна тренировъчна методика!

В III^{та} глава „Резултати и анализ“ отново пролича компетенцията и професионалната ерудиция на Ралица Арсова. Впечатляваща е нейната задълбоченост при интерпретацията на данните, които са отразени в подходящо и оригинално онагледяване.

Без преувеличаване трябва да се признае, че изготвената нормативна база за контрол и оценка на волейболистките в тяхната скоростно-силова подготвеност е новаторство, т.е. има реален приносен факт за спортната практика!

В последната глава „Изводи и препоръки“ отново проличава литературната грамотност, логическата конкретност и тяхното целево изложение (формулиране). Тук отново проличава интелектуално – аналитичния подход на докторантката, както и коректното, съдържателно по значимост, изложение при интерпретиране на получените резултати. Впечатляващо е и нейното самокритично отношение относно бъдещото внедряване на предложените препоръки.

В заключение искам да изразя моята удовлетвореност от предоставената ми за мнение дисертационна работа. Искам да изразя своята убеденост, че тя изцяло отговаря на изискванията за получаване на образователната и научна степен „Доктор“, която напълно заслужено трябва да се присъди на нейната авторка Ралица Цекова Арсова.

София, 04.12.2014 г.

Рецензент:
(доц. Н. Кръстев)